

LBRIS

We know
books

Sub apăsarea stelelor

Fantezii științifice și fantastice
iscate de pana clasicilor literaturii maghiare

selecție, prezentări și traducere
Györfi-Deák György

Cuvânt înainte:
Daniel Cristian Dumitru

Cristian PlusArt
Malu Mare, 2026

omuleți simpatici, toți întolți în mătăsurii multicolore. Aici avem și o perspectivă mai bună. Totul apare înclinat la un unghi de 50 de grade: case, copaci și micile păpuși fermecătoare. Femeile japoneze sunt cele mai frumoase din lume. Dar imediat ce se va mărita, își va vopsi dinții în negru. E cumplit, e groaznic! Poate că ați dori să vedeți New York-ul? Nu, să nu-i deranjăm acum. Acolo deja se înserează, în curând se va întuneca. Broadway-ul ni se dezvăluie în lumina celor o mie de lămpi cu arc electric. Dar, ca să fiu sincer, nu-mi plac yankeii. În fine, azi am văzut destule prostii. Data viitoare vă voi invita la ceva mult mai serios. Știi ce vom vedea? Oh, nici nu-i o idee rea. Ne vom duce să vedem ce este pe cealaltă parte a Lunii. Un astronom arab din Cordova chiuia de bucurie în vreme ce-l duceau la spânzurare: pentru că doar peste câteva clipe va afla ce se află în emisfera invizibilă a Lunii. O fi aflat, bietul de el? Nu e sigur; dar cu siguranță noi vom vedea: ne vom uita prin Pământ și apoi la Lună. Ei bine, acum umpleți-vă buzunarele cu țigări, pentru că e o cale lungă de mers până la Motanul tricolor.

Text sursă:

Tóth Béla, *A fekete sugár, tudományos bohóság.*

În: *A Hét*, nr. 16 / 18 aprilie 1897, pp. 246-248.

Traducere publicată în revista *Fantastica Magazin* nr. 10 / septembrie 2025, pp. 92-96.

Cuprins

Cuvânt înainte.....	5
BABITS MIHÁLY	7
„Câinele”	8
Femeile, în carne și oase	13
Măștile de gaz	22
Scrisori de dincolo	31
Viespile lui Cristofor.....	37
CSÁTH GÉZA	43
Chirurgie temporală.....	44
GÁRDONYI GÉZA.....	51
Găina cu ouăle-minune	52
HAUGH BÉLA	58
Isprăvile eroice ale Viteazului Háy János.....	59
JÓKAI MÓR.....	64
Invenții.....	65
Pacea eternă	69
Partida de șah Dumnezeu contra Satanei	77
Pescarul blestemat.....	79
JÓSIKA MIKLÓS.....	85
Ultimele zile	86
KARÁCSONY BENŐ.....	90
Sub apăsarea stelelor.....	91
KARINTHY FRIGYES.....	113
Destrăbălata doamnă Buxbaum.....	114
O vizită la Dr. Petőfi	118

Viforul de Miazănoapte	121
KORONKA JÓZSEF	128
Călătorie deasupra ruinelor vechii Europe, în anul 2836.....	129
MÓRA FERENC.....	139
Koidokapangul.....	140
SZERB ANTAL.....	147
Sosirea scorpiei.....	148
TÓTH BÉLA.....	153
Ocolul Pământului în 24 de ore.....	154
Raza neagră	184

„Câinele”

Întâia oară, ne-am întâlnit cu „Câinele” în timpul războiului. Mi s-a plâns că-l doare îngrozitor capul: îl deranjau mirosurile. Aromele culinare strecurate prin uşile restaurantelor, gazul de eşapament al maşinilor de pe stradă, ba chiar şi miasele mizeriilor ascunse în reţelele subterane de canalizare, lucruri pe care nu le simţea nimeni altcineva, îl terorizau şi îl urmăreau până în cel mai ascuns ungher al casei, până în dormitor. Cu amărăciune, blestema restricţiile provocate de război, din cauza cărora nu putea să părăsească Budapesta.

— Credeţi-mă, îmi vine să mă arunc în Dunăre.

— Dar, de fapt, de ce anume suferiţi?

— De unde să ştiu? Aşa a fost din copilărie... Simt mirosurile la fel de puternic ca un câine. Dacă mingea nimerea în boscheţi, o găseam imediat, deoarece mă ghidam după odoarea mâinilor.

— E ceva provocat de o hipertrofiere maladivă a organului de simţ?

— Mult mai mult. E ceva ancestral, animalic...

— Un atavism?

— Probabil că da. Nimeni din familie n-a suferit vreodată de ceva asemănător - sunt singurul la care a apărut. Dar legenda spune că străbunicul meu ar fi fost vârcolac - ştiţi ce-i ăla?

L-am privit pe neobişnuitul meu interlocutor şi am remarcat mărimea neobişnuită a nărilor, tensiunea nervoasă a muşchilor feţei.

— Şi v-a chinuit şi în trecut?

— Nu vă puteţi imagina cât de tare. Percepeam picăturile de sudoare ale bucătăresei, căzute în mâncare şi miasma cadavrelor întinse pe catafalc. Nu vă spun ce simţeam în cazul celor vii - chiar mama mea! Înfiorător!

Îşi netezi fruntea cu o mişcare nehotărâtă.

— Dar, e drept, uneori mi-a oferit nişte plăceri nepământene, adăugă de parcă ar fi mărturisit ceva ruşinos.

Apoi i-a venit pofta să se joace. Mi-a dat o batistă şi m-a rugat s-o ascund undeva în încăpere. A găsit-o imediat.

— De ce nu v-aţi făcut detectiv?

— Să devin un câine poliţist? Îmi răspunse amărât. Eventual, să dau spectacole la bălci. Aş putea să trăiesc folosindu-mi nasul. Dacă ar merita să trăiesc astfel.

— Poate că vă veţi vindeca - l-am consolată.

— Chiar credeţi? Să mă aleg cu un guturai sănătos şi să-mi pierd simţul olfactiv... Ar fi singura soluţie. Cât timp lumea nu poate fi „dezodorizată”, nu există posibilitatea să-mi închid nările, precum ochii. Oho! Nici când dorm nu mă odihnesc: până şi în timpul somnului visez miresme...

Mai târziu, am auzit că neobişnuita înzestrare i-a fost de folos pe câmpul de luptă, unde s-a prezentat ca voluntar, probabil împins de zbuciumul disperării. Se povesteşte că a îndeplinit ca cercetaş o mulţime de misiuni încununată de succes. Simţea de la o distanţă de câţiva kilometri mirosul de praf de puşcă al bateriilor inamice camuflete ori îi găsea imediat pe spionii pitiţi în desiş. Cu mine s-a reîntâlnit abia după terminarea ostilităţilor şi atunci arăta cu totul schimbat: faţa îi radia, nările dilatate îi fremătau ca nişte aripi ori ca vecele unei corăbii în bătaia brizei, nu încerca să ascundă faptul că era fericit.

— E un parfum, prietene, care-mi umple sufletul; evident, un parfum de femeie, care-i soţia mea. Ooo! ce mireasmă dulce,

curată și strălucitoare! Aș recunoaște-o oriunde, din depărtare, cu ochii închiși și l-aș putea urmări cum ține câinele urma, pe drumuri și prin părți necălcate de picior - precum am și descoperit-o, ademenit de parfumul ei, de care m-am îndrăgostit înainte să-i văd chipul sau să-i aud glasul. Ooo! ce o adiere liniștitoare, sfântă, ca de balsam. Cu totul diferit de sudoarea acestor mizerabile femele în călduri! făcu un gest către strada unde, în soarele de amiază, forfoteau cele mai de seamă doamne din oraș.

— Prietene, mireasma ei e atât de îmbătătoare, încât de dragul ei m-am împăcat cu toate miasele și parfumurile din lume. De atunci, trăiesc învăluit de ea și nu vreau să mă mai înfălnesc cu nimeni altcineva, așa că mă voi ascunde împreună cu ea: îmi voi cumpăra o moșie, îmi voi construi un castel! zise și nu erau vorbe aruncate în vânt, deoarece era un om înstărit.

Era atât de fericit și îi mergea atât de bine, încât chiar m-a chemat să-i vizitez noua reședință, castelul miresmei. Cum împrejurările nu mi-au permis să dau imediat curs invitației, m-am trezit, după doar câteva luni, într-o seară, că m-a căutat el, spre marea mea uimire, dar Doamne! abia l-am recunoscut. S-a prăbușit pe un scaun, gâfâind înfierbântat; a protestat speriat când am încercat să-i torn un păhărel de coniac, deoarece nu suporta mirosul de alcool, pe care-l simțea în ciuda ușii închise a dulă-piorului.

— Mi s-a întâmplat ceva îngrozitor! îmi spuse.

Și apoi, arătând spre locul unde se afla coniacul:

— Da, era același miros, acest miros!

Nările i s-au dilatat înspăimântător, ca la animalele sălbatice, iar ochii îi pluteau în sânge.

— Am omorât un om! strigă.

Speriat de nările fremătătoare, parcă pline de duhoarea sângelui, l-am rugat să-mi explice ce s-a întâmplat.

— Am simțit un miros, gemu, un miros străin în camera ei... În dormitorul ei... mirosul unui bărbat străin, amestecat cu o vagă urmă de coniac, lucruri pe lângă care ați fi trecut nebănuitor, dar eu le-am simțit, le-am simțit! „Cine te-a vizitat?” „Ooo! Micul meu gelos!” „Îi simt răsuflarea.” „Și ce treabă ai cu ea?”. Mă tachina, ar fi trebuit să observ că doar mă necăjea, ori poate chiar am înțeles acest lucru, dar nu m-am putut stăpâni! Mirosul m-a înrobit și am pornit pe urma lui, precum un câine se ține de prada lui, dincolo de poartă, prin grădină, pe drum, înspre pădure, ba chiar m-a atras în pădure. Simțeam cum s-a trezit în mine instinctul dulăului pornit în hăituirea prăzii, o putere teribilă, irezistibilă. Frunzișul a ascuns soarele. Parcă decăzusem într-o stare ancestrală, într-o teribilă stare primitivă! Mirosul mă atrăgea, ardea dinaintea mea, mă ducea orb, fără să realizez ce fac. Am uitat de toate, nu exista nimic altceva în afara de miros! Nu eram gelos, nici măcar nu mă gândeam la soția mea, ci doar la pista de urmărit și la prada mea. Pentru că pornisem la vânătoare! Dintre sutele de mirosuri, dinaintea mea ardea singurul, cu focul roșu al vicleniei îmblănite. Într-un sfârșit, l-am prins din urmă pe om. Era unul dintre vânătorii angajați chiar de mine, pe care îl rugasem să treacă de dimineață pe la soția mea, deoarece auzisem că are niște veverițe domestice și doream să-i fac femeii mele o bucurie... Dar uitasem de toate acestea, așa cum nici mirosul nu-mi dezvăluisese identitatea feciorului, pe care abia-l cunoșteam, întrucât nu prea participasem la goane și îmi îngrijeam parcul de vânătoare doar ca să-mi etalez bogăția... Totuși, ar fi trebuit să-mi dau seama cine era omul și ce treabă îl aduse, dar nu mai eram capabil să mă gândesc la nimic altceva, numai la urma mea, la mirosul teribil, ațâțător al pistei urmărite atâta timp, care-mi biciuia toți nervii... Flăcăul încremeni speriat, ca la comanda „drepti!”, apoi nu-mi mai

amintesc nimic. Am simțit doar mânerul unui cuțit în palmă, poate era chiar cel vânătoresc al pădurarului, apoi m-am trezit în timp ce mușcam, sfâșiam, sfârtecam trupul neînsuflețit, după chipul în care se poartă câinele cu prada însângerată; la fel cum, odinioară, omul cavernei își măcelărea rivalul.

Text sursă:

Babits Mihály, *A „kutya”*.

În vol.: *Galaktika 35, tudományos-fantasztikus antológia*, Kozmosz Könyvek, Budapest, 1979, pp. 100-102.

Traducere publicată în revista *Caiete Silvane* (Zalău) nr. 8 (20)/septembrie 2006, p. 24.

Femeile, în carne și oase

Voia să se distreze, așa că se duse la teatru. În ultimele luni, fusese teribil de nervos. Nu-și dădea seama din ce cauză. Uneori, pentru o clipă, avea senzația că i se întunecă lumea în fața ochilor. Alteori i se părea că vede strălimpede; parcă putea să privească în interiorul tuturor până-n fundul rărunchilor. Decise să preia controlul asupra ciudatelor surprinderi ale ochilor săi, expunându-i la o lumină intensă, copleșitoare. Merse la operă. Imensa sală se scâldea într-o strălucire fastuoasă. Jucau niște oaspeți, o renumită trupă de balet din străinătate. Publicul purta haine de gală: umerii goi, albi, ai doamnelor străluceau orbitor printre spinările negre ale fracurilor.

Își ocupă locul, își reglă binoclul și aruncă distrat o privire. Cu câteva rânduri mai în față, se desprindea dintr-o corolă mare și orbitoare de mătase floarea lată a unor umeri plinuți, senzuali. Era o femeie superbă, bogată, energetică, în deplina ei măreție plăsmuită din mătăsurii de prisos, căptușite cu grandezza orientală a unor bucle bogate. Privirea lui Lovagh se alipi de acești umeri. Îi examină o vreme, uitând de sine. Apoi, dintr-odată, simți că-l cuprinde amețeala. Lumea i se întunecă. Sala luminoasă se transformă într-un spațiu pâcios, care se-nvârtea zumzăind. De sus, de deasupra vidului întunecat, parcă scăpărau ca jarul și mijeau vâpăi niște stele și comete aplatizate. În această beznă, doar umărul străinei corpolente lumina alb, ca un imens clar de lună. Dintr-o dată, strălucirea reflectată se estompă și ea, maculată de niște stropi duri și colțuroși, pete întunecate, ciudate, mai sumbre și mai dezagreabile decât mărilor

selenare. Semănau cu imaginea oaselor din fotografiile făcute cu raze X. Lovagh le percepu cu un sentiment aparte de groază, deși în ultima perioadă trăise senzații asemănătoare de mai multe ori.

Totuși, dură numai un moment. Fusese doar un vertij trecător. O clipă - și sala uriașă redeveni scaldată în lumină. Dede-subt, muzicienii își acordau instrumentele, publicul se aduna, nou-veniții coborau țănoși pe covoarele întinse între rândurile de scaune, ușile dreptunghiulare ale lojelor clănțăneau; apoi se făcu iarăși întuneric, de această dată se stinseră și luminile, iar zgomotele se estompară.

„Acesta e un întuneric obiectiv, cinstit”, își spuse Lovagh.

Din fața cortinei se auzea în surdină o muzică tenebroasă și lascivă. Sute de oameni stăteau în întuneric și priveau în tăcere catifeaua de un albastru-închis. Da, se făcuse o beznă completă, doar ici și colo, sus în galerie ori sub balcoane, se deslușeau pereții goi din coridoarele de acces, îngălbeniți de lumina palidă a unor lămpi. În loje, mulțimea de felurite forme ale capetelor de femei se transformase în tot atâtea siluete. Din fosa orchestrei, gâturile subțiri și nervoase ale violoncelelor burtoase se îmbulziră în fața scenei, ca niște capete ciudate de struț, răsărite din poala unei grădini zoologice. Iar din adâncul subsolului răzbătea sugrumată o muzică densă, senzuală, ca un geamăt excitant, provocat de durerea unor animale exotice care se împerecheau.

Încet-încet, cortina se dădu în lateral și de pe scenă se revărsă lumina: intraseră balerinii. Erau bărbați, oameni-pisică agili, care își fluturau lubric, alene, brațele și picioarele obișnuite să urmeze un ritm. Mădularele lor semănau cu vițele lungi, agățătoare, ale lianelor africane, care se subțiau către capăt și se topeau în lumina fierbinte a aerului ca niște filamente de ceară. Altminteri, decorul reprezenta poiana unei păduri virgine, cu o succesiune de trunchiuri înalte, drepte, groase, pictate cu un

maroniu-deschis, în fundal. Vârfurile copacilor nu se zăreau defel, iar jos se deslușeau doar câteva petice de culoare verde, în schimb de pe ramuri atârnavă în ciorchine fructe mari, prelungi, cafenii, asemănătoare roșcovelor, doar că mult mai late și mai lungi. În mod deosebit, pe acești copaci totul părea lat și plat: trunchiul, frunzele de un verde palid, fructele.

În fața copacilor era o podea largă și netedă, deasupra căreia săgetau imponderali bărbații. Brațele lor înotau în aer ca niște anghile zvelte, trupurile lor se legănavă și se alungeau poposite de dorințe. Și dintr-o dată se iviră femeile: mlădioase, fragede și roze. Corpurile lor se legănavă ca niște flori cu potire mari și tulpini subțiri suflate de vânt. Bărbații se resemnă și se îndreptară impresionati către ele, într-un moment când muzica încetase. În liniștea ce se lăsă, clopoțelele începură să clincăne, iar piciorușele dansatoarelor porniră să salte în vârtejuri volănașele spumoase, în formă de clopote. Borbotele se împreună și văluriră ca o apă de mătase, poalele de borangic inundară scena, iar gleznele albe sclipiră agile din valurile mării.

Dintr-o dată, apele se despărțiră și din mijlocul pădurii virgine apăru cineva, care se transformă în regina tuturor. De cum se furișă în față, muzica deveni și mai senzuală. Mișcările femeii prinseră să freacă acompaniate cu pasiune. Gesturi de ațătare și de înșelare se întinseră și se răsfirară lascive, minunate încurcate în văluri invizibile și vizibile. Muzica suna tot mai intimă, dansatoarea începu să facă mișcări din ce în ce mai slobode și mai îndrăznețe. Ca și cum și-ar fi învins pudoarea în mod chinuit, eroic, lepădând de fiecare dată câte un vâl de pe trup, deși nu aruncase nimic, doar mișcările îi deveniră din ce în ce mai denudate. Veșmintele, senzualitatea țesăturilor translucide, revărsate bogat, năvăleau tiranic, îmbrățișau corpul într-o unduire ce ridica trupul și-l îmbrățișa sufocant, dar forța lui răzbătea prin

spuma forfotitoare și fiecare zvâcnet aducea ceva nou de spus despre o frumusețe lăuntrică, întrutotul despuiată.

Sub ele, purta un halat oriental, o rochie largă, roșie și verde, culori puternice ce se iveau doar rar, ascunse sau atenuate de vălurile transparente, încâlcite-n mii de feluri. Totuși, era cea mai puternică pată de culoare din oceanul de voaluri roz din prim plan, din fața trunchiurilor maroniu-deschis de copaci. Și de îndată ce mișcările dansatoarei deveniră tot mai neastâmpărate și mai rebele, mâinile porniră să-i joace pe sâni (pe o muzică și mai nervoasă). În cele din urmă, după o lungă și mult răbdătoare așteptare, solista desprinse brusc vălul cel mai de sus (care îi fusese petrecut peste sâni) și, înălțând cele două brațe, îl întinse deasupra umerilor goi. Atunci, pata vibrantă de culoare a halatului ei se zări atât de intens, încât zbuciumă întreaga scenă, răvăși marea rozalie, care inundă partea din față a scenei. Preț de o clipă, nu se desluși nimic din tumult, doar cele două brațe înălțate ale femeii și vălul lung ținut sus, spre care fâșniră mâinile mici și-l înșfăcă, și astfel îl menținuseră sus, cu iuți fulgerări nervoase. Mănuțele sclipeau ca peștii strălucitori care sar jucăuș din apa mării, provocând niște stridente neașteptate în ritmul muzicii.

Din fundal, din ambele părți, pe câte o jumătate a scenei, năvăli o mulțime de dansatori în straie de mătase cenușie, ca nisipul de pe plajă.

Dintr-odată, cele două brațe întinse în sus dădură drumul vălului, marea roz se despică și peticul de o culoare arzătoare fulgeră în prim-plan ca o rază fierbinte. Din nou, dansatoarea desprinse, rupse încă o fâșie și o azvârli în spate (muzica clocoti); și, repetat, o a treia (pe o muzică înflăcărată). Și iar, și iar (și muzica se zbuciumă din nou, și din nou). Era dansul mâinilor, al palmelor care sfâșiau, al sânilor care se dilatau și scăpau eliberați, bombau acoperămintele roșii de sub văluri și mătasea

transparentă, voalurile care creșteau și fluturau palide. Și, în final, ultimul văl rămase dezvelit, voalul roșu, cu toată senzualitatea orientală a culorii sale, în nerușinarea lui focoasă. Și atunci dansul din buric se opri brusc, brațele se desfăcură lăncede, femeia rămase nemișcată mai presus de șolduri, ca o statuie înfășurată într-o pânză roșie. Reîncepu să-și unduiască picioarele nevăzute, cu un start mai domol, apoi din ce în ce mai incitant și mai liber; albeața secretă a gleznelor și a coapselor apăru învârtită și răsucită printre decupajele fine ale fustelor, ca limbile unui clopoțel cu două pistile, ca perechea de vrăjitoare palide, amintită de poetul francez, care învăteau de zor o poțiune magică într-un cazan sumbru și adânc.

Iar acum mâinile tresăriră din nou: smulseră ultimul văl, halatul cel roșu. Prin urmare, sâni se dezveliră, acoperiți doar de un pieptar oriental, o armătură strălucitoare de bijuterii, radiind în culoarea bronzului. Umerii frumoși și puternici își tensionară vinele, înălțând brațele. Desfășați, sâni se ițiră cu o lăncezime blândă și priviră lumea cu o insolentă fermecătoare, de sub pleoapele rigide, strălucitoare și glaciale ale giuvaierurilor. Horboțica alunecă ușor în jos, până acolo unde prima umbră de puf se pierdea în spuma fustei. Și dintr-odată oceanul de jupe se ondulă, amestecă șovăitor fiertura din ceaunul vrăjitoare și un întreg picior fulgeră brusc, minunat, din corola petalelor de mătase, pe de-a-ntregul dezvelit, o superbă coloană rotundă de carne albă, pe care însuși Domnul Dumnezeu o strunjise.

Și în acel moment se întâmplă ceva cumplit. Părțile laterale ale scenei se întunecară, trupul cel frumos și aproape despuiat începu să radieze, lumina răzbătu prin el, carnea îi deveni transparentă și apărură câteva linii ciudate, solide, colțuroase, de un gri închis. Imaginea cârnii devenea din ce în ce mai confuză, topindu-se ca ceara în flacăra unei lumânări. În cele din

urmă, se fixă împrejurul osaturii, ca pulpa în jurul sâmburelui: iar liniile subțiri și respingătoare ale scheletului se evidențiază tot mai scârnave în centrul viziunii.

Lovagh recunoscă imediat asemănarea cu o radiografie. Imaginea era încă neclară, dar putea deja să distingă prin umerii și sâni frumoși triunghiurile omoplaților și cuprinsul brăzdat al coastelor. Burtica rotunjoară părea să se fi dizolvat complet și catul superior al toracelui apărea ca fiind susținut doar de discurile înspinatate ale unei coloane vertebrale noduroase și încovoiate. Ar fi urmat talia de viespe, dar trupul frumoasei fusese segmentat, ca al unei insecte hidoase. Iar în partea caldă și reavănă, catifelată, dintre șoldurile ispititoare, apărură proeminent, cu brutalitate, pereții crestați ai bazinului. În mijlocul brațelor și picioarelor se vedeau măciuliile oaselor fine și tibiile. Picioarele și palmele se răsfirară în stelele fragmentate ale unor cioante lungi, ca niște picioare de găină. Și, de îndată ce Lovagh își ridică privirea, capul frumos se transformă într-un craniu rânjitor cu fălci pocite, de parcă ar fi ținut în lumină un anumit tip de poze pornografice și, prin transparență, ar fi întrezărit cea mai vulgară goliciune de sub una dintre cele mai elegante toalete.

Ah, iată cu adevărat cea mai grosolană nuditate: albeața oaselor!

Preț de câteva clipe, parcă subjugați, ochii lui Lovagh adăstară asupra oribilei imagini, apoi deodată, nervos, își întoarse capul și privi grupul celorlalți dansatori.

Ce oroare! Oriunde se uita, vedea numai schelete. Independent de grup, de poziție: în picioare, îngenuncheat, ghemuit, zburând, dansând, totul părea un groaznic carnaval al osemintelor, în jurul cărora plutea spectrul vag al cărnii vii, cuprinsă de o plasă transparentă, eterică. Era un veritabil „danse macabre”: orgia unor coaste belciugate, tibii noduroase și cranii carne. Iar

ciolanele devoalate se îndoiau cu grație și mai că le puteai auzi zdrăngănitul suprapus peste muzica ce susura amăgitoare.

Lovagh își scutură capul, năucit de această viziune. Pentru o clipă, lumea se întunecă de tot în fața lui și simți cum i se învârte sângele în creier. Lumea îi trase preșul de sub picioare și lumina ochilor i se stinse. Dar, ca de obicei, totul ținu doar o clipă. Tocmai atunci, după o succesiune de acorduri puternice, muzica își dădu sufletul, iar aplauzele izbucniră într-o hărmălaie iritantă. Lovagh tresări, lumea reală i se revărsă gălăgioasă în ochi și în urechi. Luminile din sală se aprinseră, cortina tocmai fusese coborâtă, oamenii se ridicau de pe scaune, totul arăta ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Lovagh se ridică și el de pe locul său și ieși. Își luă haina de la garderobă și merse afară. Aerul rece îl învioră. Pași îngândurat pe asfaltul înghețat. Ce a fost asta? Ce-i asta? Ce se tot petrece?

Să-i spună doctorului? Pe medic l-ar fi durut în cot, ar fi dat a lehamite din mână: ce imaginație nevricoasă! Ori dorește să-i sugereze ceva? Ar vrea să-l vindece cu o sugestie? Nu! Cele văzute nu pot fi rodul imaginației. Apropo... Doctorul îi examinase ieri și ochii. Nu spusese nimic, dar, cu adevărat, îi examinase și ochii.

Tulburările de vedere, zic ei, apar foarte frecvent la persoanele nervoase. Dar viziunile lui sunt cu totul aparte, au un caracter cu precădere obiectiv. Simțise asta și până acum, dar niciodată atât de limpede și de pătrunzător. Cum se poate imagina ceva atât de exact, fără nicio stângăcie, cu claritate? Cu detalii atât de rar văzute, greu de reprezentat?

Pentru o clipă, mai că-l plesni răsul. Vedere cu raze X! Dacă este într-adevăr o maladie a nervilor optici: ce subiect senzational de medicină!